

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov vrvicah v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic. Poslana, javne sabvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je meča

„EDINOST“
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8 uri zjutraj.
„Edinost“ stane:
za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; 4.50
za četrt leta 1.50; 2.25
Z „Novičarjem“ vred:
za vse leto gl. 7.—
za pol leta 3.50
za četrt 1.75
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

Nekoliko pojasnil resnici na ljubo.

Mej nami Slovenci zavlada je v poslednjih časih neka razburjenost, nervoznost in taka občutljivost, da je moramo le obžalovati v interesu uspešnega razvoja našega javnega življenja. Vse te prekazni moramo obžalovati tembolj, ker nam — in sajedno, kar je obžalovati še bolj, vsemu vnanjemu, nam sovražnemu svetu — pričajo, da naš narodni organizem ne deluje več normalno in da se nahaja v nekem boleznem stanju, ovirajočem v veliki meri itak trnjevo našo pot do samosvesti in politične zrelosti.

Kje je iskati vzroka tem žalostnim prikaznim? Krivi smo res mnogo mi sami — kar se posebno odločnostjo naglašajo uprav v teh dneh —, vendar bi bili po našem menenju prestrogi sodniki o samih sebi in naših rojakih, ako ne bi naglašali sajedno, da je sedanja naša nesreča delo družih, neslovenskih činiteljev — onih činiteljev, ki so že davno podpisali smrtno obsodbo ubogemu narodu slovenskemu in si sedaj razbijajo glave z gol ob tem, kako bi izvršili to svojo obsodbo.

In tudi ti nam neprijazni činitelji postali so nekako nevoljni, videči, da se ta eksekucija na našem narodu ne da izvesti kar tako, kakor so si domišljali oni. Domišljali so si, da se maloštevilni narodničji puste ugonobiti kar čez noč, se surovo silo, a s tem so pokazali, da ne poznajo odpornih sil, da ne poznajo moči duševne kreposti, lastne vsakemu zavedajočemu se narodu, če tudi je majhen po številu. Zaračunali so se, a to je povečšalo še bolj njihovo jezo, njihovo sovražstvo do naroda slovenskega. Prišli so sicer do spoznanja, da po tej poti, kakoršno so si izbrali s prvega, ni moči položiti v grob nas Slovencev — te zapreke pri zidanju velikega nemškega mostu, ki naj bi se vpenjal od tam gori od balti-

škega morja do tu sem na obali sinje Adrije — ali od svoje namere niso odstopili nikakor. Kar ni bilo moči doseči se samo silo, v to naj bi pripomogla tudi zvijača in lokava politika.

Tu pa začenja krivda nas samih! Tu se začenja naš greh, kojemu posledice utegnejo postati pogubonosne za naš narodni obstanek, ako se ne poboljšamo prej ko prej, ako ne storimo pokore in popravimo svoje zmete. Greh naš je ta, da nam oko ni bilo dosti bistro, da bi se v polni meri zavedali nevarnosti svojega položaja, ter da smo v svoji dobrodušnosti in lehkovernosti verjeli in zaupali vsakemu, ki se nam je približal priljubljenimi besedami — volk v ovčji obleki. Naša dobrodušnost in lehkovernost segala je že tako daleč, da smo tem svojim „prijateljem“ na ljubo jeli blati svoje odločnosti, ali če hočete: radikalneje sorojake, da smo jim jeli podtikati namene, nevarne poglavitim stebrom sreče in blaginje človeštva: veri in državi. In uprav to so hoteli nasprotniki naši iz vseh mogočih krogov: to je tista nova pot, po kateri hočejo sedaj izvršiti smrtno eksekucijo na narodu slovenskem. Vabili so nas Slovence na led, a velik del naših rojakov so bili res tako neprevidni, da so jim šli na led, čemur je posledica bratomorni boj mej nami samimi. A boj mej domačini provzročila vsikdar veliko večjo razburjenost, nego boj proti skupnemu vnanjemu nasprotniku — zato pa je tudi veliko pogubnejši.

Mejsebojni prepir dela nas nervozne in občutljive do skrajnosti, da mahamo kar slepo okoli sebe in niti ne pomislimo, da mahamo po svoji narodni stvari. Vsaka besedica graje ali kritike, izrečena z najboljšimi nameni, smatra se kot zavratno nasprotstvo in vsakega, ki se oglasi, a se ne strinja povsem z našimi lastnimi nazori, smatramo za svojega sovražnika, ne le političnega, ampak tudi osebnega.

teljev za čevlje in tistih brezimenskih zajedalcev, ki oblegajo gostilnice in krčme, opravljajo pota, katera jim naročajo ter pomagajo pri vsakovrstnih nizkih opravkih, samo da se smejo nadejati odpadkov v kuhinji in ostankov v gostilni sobi. Vsi zijajo vanj kakor v proročišče, nabirajo si njegovih krepkih izrazov, ponavljajo njegova mnjenja o konjih in družih stvarih konjarstva, pred vsem pa si prizadevajo, posnemati njegov obraz in vedenje. Vsak potepuh, da ima le suktno na životu, vtakne svoji roki v žep, majaje se govori z umetnimi izrazi in je kočijaz „comme il faut“.

Morda se imam zahvaliti prijetni veselosti, ki je vladala v mojem lastnem duhu, da se mi je na potovanju zdelo, kakor da na slehernem obližji vidim dobro voljo. Poštni voz prinese sicer vedno življenje s seboj in drdraje svojo pot učini, da se svet gane. Pri urodu v vas glaseči se rog prouzroči občno pridnost. Nekateri prilete pozdravljat prijatelje, drugi, obloženi z zvežnji in papirnatimi škatljami, da si osigurijo sedeže. V hitrici se le prav težko morejo posloviti od trume, ki jih spremlja. Mej tem mora voznik opraviti sila mnogo majhnih naročil. Tu odda kovega zajca ali fazana; tam vrže majhen

To žalostno našo občutljivost pokazal nam je kaj očevidno tudi volilski shod, sklican nedavno po gosp. državnem polancu, Ivanu Nabergoju, kar je sledilo tem shodu in — kakor se nam za-trjuje — mu bode še sledilo. Torej nadaljevalo se bode mesarsko klanje, dokler ne položi orožja poslednji odločni, ali če hočete: radikalni Slovenec. Potem seveda nam gotovo nastane mir, ali ta mir bode zelo sličen miru in tihoti — na grobovih.

Slovenci smo postali zelo nervozni, in tej nervoznosti je menda pripisovati, da se je nas tržaških Slovencev lotila goriška „Soča“ in nje drug „Primorec“. Druzega uzroka ne bi vedeli, kajti to vemo, da mi nismo nikdar izživili častite tovarišice tam iz lepe Gorice.

Poslednji volilski shod, sklican po g. drž. poslancu Ivanu Nabergoju, dal je povod goriški „Soči“, da piše ne baš prijazno o nas in nam obeča sajedno, da nikakor še ni pri kraju se svojimi obtožbami. Bodisi: [mi pričakujemo mirno vestjo vsakršna očitanja, ki nas utegnejo doleteti v bližnji bodočnosti. „Soča“ je sicer govorila do sedaj le na sploh in ni imenovala nikogar izrečno, ali uprav iz tega vzroka moramo misliti po vsej pravici, da je naperila svoje puščice proti možem, stoječim okolo našega lista. „Sami smo krivi!“ kliče nam „Soča“, v resnici pa hoče reči: Sami ste krivi! In zakaj te zatožbe? Zato, ker smo toli drzni, da imamo o marsičem svoje lastne nazore in da imamo tudi toliko poguma, povedati na ves glas, kar mislimo. Z vaklikom: „Sami smo krivi!“ hoče se reči, da le kričimo, a nič ne delamo.

Teško je človeku, hvaliti samega sebe, ali tu že ne moremo drugače, nego da stopimo pred sodni stol naroda slovenskega z vprašanjem: ali je smeti očitati nedelavnost možem, ki so v borbi za narodnost žrtvovali svojo ekzistencijo; možem, ki morajo pokladati velikanske

moralne in materialne žrtve na žrtvenik domovinske stvari, tako, da morajo tako rekoč pritrjavati od svojih ust, da vzdržujejo tisto borno svojo ekzistencijo, na koji jih izvestno ne zaveda nikdo; in slednjič: možem, ki so v poslednjih par letih postavljali v nevarnost svoje zdravje in često svoje življenje v borbi proti sovražniku, ki gledé brutalnosti visoko nadkriljuje vse narodne bojovnike v širni državi naši?!

Slovenci smo postali nervozni. Ta nervoznost je menda porodila izmišljotino o bedakih — drugače ne bi jih mogli imenovati — ki hočejo strmoglaviti gosp. Ivana Nabergojal „Primorec“ pravi sicer, da nikdo Slovencev ne misli na to, mi pa pristavljamo: ne le nihče Slovencev, ampak sploh nihče. Zahteva pa, da se Slovenci odpovemo stremljenju po naših narodnih idealih onim 800 volilcem laške in nemške narodnosti na ljubo — ta zahteva priča, da smo postali zelo nervozni in veled tega tudi — slabotni.

Čujte našo izpoved: srednega se mora šteti vsaki poslanec, ako ima na svoji strani tako zveste, a sajedno tudi odkritosrčne in zato tudi lojalne prijatelje, kakoršni smo mi gospodu Nabergoju, a kakoršni izvestno niso nekateri „prijatelji“ g. poslanca. A udanost do poslanca se ne sme nikdar ponižati do slepega kimanja. Resnica pa je, da zaslug g. Nabergoja ne počeva nikdo bolj nego uprav mi pri listu „Edinost“.

Predno zaključimo, omenjati nam je še neke okolnosti iz dotične notice „Primorčeve“, katera nas je zbolela do dna duše. Trdeč golo resnico, da nihče Slovencev ne misli izpodbiti stališče gosp. Nabergoja, natilnil je „Primorec“ besedico „Slovenci“ z razprtimi črkami in je

PODLISTEK.

Božič na Angleškem.

(Iz W. Irvinga „knjige črtic“ preložil V.)

I.

Poštni voz.

(Dalje.)

Vse te oprave drži se z vzgledno natančnostjo; ponaša se s tem, da ima svojo obleko iz najboljšega blaga. Dasi je na lice neotesan, videti mu je vender-le tista ličnost in čednost, katera je Angležu skoro prirojena. Na veliki cesti imajo ga za zelo imenitnega ter ga šisajo; čisto se posvetuje s selškimi gospodinjami, ki ga smatrajo za moža, kateremu se sme marsikaj zaupati in razodeti, in podoba je, da je s slehernim jasnookim kmetskim dekletom domač. Kadar se kam pripelje, da zameni konje, vrže vajete z nekovo dostojnostjo od sebe, prepustivši živali skrbi domačega hlapca; njegova dolžnost je samo, da vozi od jedne postaje do druge. Stopivši se sedala, vtakne roki v žep svoje vrhne suktnje ter z absolutno važnim obrazom koraka sem ter tja po krčmškem dvorišči. Tu ga navadno obkoli občudujoča tolpa hlapcev, hlevskih dečakov, snaž-

zavoj ali časopis skozi vrata v krčmo; in ondi stranskim pogledom in z nekolikimi zvitimi, pomembnimi besedami na pol zarudivši, na pol smehljajoči se deklini izroči čudno zganeno ljubimsko pisemce kovega selskega čestilca. Kadar kočija drdra mimo, vsakdo plane k oknu; na obeh straneh videti je kmetov s svežimi obrazi in cvetočih, na tihem smijočih se deklet. Na oglih zbirajo se gruče vaških postopačev in pametnih ljudij, kateri se ustopajo tja s tem važnim namenom, da bi videli, kdo se popelje mimo. Najmodrejša četa pa je navadno združena pred kovačevimi vrati, kajti za te je mimo drdrajoči voz dogodek, poln raznih domnevanj. Kovač, v roki držeč konjasko podkev, proneha delati, ko se voz primaje mimo; okolo nakovala stoječi Cyklopi dajo počitka svojim zvenečim kladivom tor puste železo, da se ohladi. In sajasta pošast z rujavo papirnato kapo, katera ima opraviti pri mehu, nasloni se za jedno minuto ob držaj ter pusti ozkoprni stroj, da na dolgo vzdihne, ona pa zre iz kovačnice skozi gosti dim in žepleni sopar.

Mogoče, da je bližnji praznik pokrajini podelil nenavadno živahnost, kajti zdelo se mi je, da je vsakdo videti boder

in dobre volje. Divjačino, perutnino in druge dobre reči za obed so si vsi pridno pošiljali druga drugi; prodajalnice dišavarjev, mesarjev in prodajalcev sadja natakačene so bile s kupci. Gladke veje bodeče palme s svojimi svetlorudečimi jagodami pričele so se kazati pred okni. Ta prizor vzbudil je v meni spomin na opis pripravljanz za božič, spisan od nekega starega pisatelja: — „Zdaj morajo umreti kapuni in piščeta, kakor tudi purani, gosi in race, z volmi in koštruni vred, kajti skozi dvanajet dnij za množico ljudij malo ni dovolj. Sedaj mešaj slive in dišave, sladkor in méd mej piroge in mesne juhe. Sedaj ali pa nikoli doneti mora godba, kajti mladina mora plesati in peti, da se ogreje, mej tem ko starina sedi pri peči. Kmetsko dekle pozabi polovico ređij nakupiti ter mora zopet iti kupovat, ako za božič pozabi prinesiti igro kart. Velik je prepir mej bodočo palmo i bršljanom, in o tem: nosi-li mož ali žena hlače. Kocke in karte dajo kletarju dobička, in ako kuharju ne manjka premetenosti, gotovo si z veseljem obližuje prste.“

Iz te nasladne zamišljenosti, katera se me je bila lotila, vzbudil me je glasen vesel vsklik mojih dveh malih sopotnikov.

hotel torej s tem naglašati, da so drugi, ki goje take namene. Koga je mislil? Kdo ne ve: Hrvat! Namen tej taktiki je jasen: umetno ustvarjati in širiti nasprotnost med bratskimi plemenoma slovenskim in hrvaškim. Ni-li to isto, kar v prvi vrsti žele naši nasprotniki? Ni-li vzajemnost med narodom hrvaškim in slovenskim upravljena glavni ovir, da ne morejo nasprotniki izvršiti že davno podpisane obsodbe? In mi naj bi pospeševali vresničenje želja naših sovražnikov, ki delajo na to, da bódi prepir med nami, da bódi prepir moj posamičnimi slovenskimi plemeni.

In vendar kaže poslednji „Primorec“, da smo Slovenci res šli na led, z bok česar naš narodni organizem ne deluje več normalno.

Mi nismo občutljivi, in se tudi ne čutimo žaljene. Prijatelji hočemo ostati z vsakaterim, ki nam je bil prijatelj dosedaj in nam hoče ostati v bodoče. Zato pa prosimo, da se tudi drugi ne čutijo žaljene po naših besedah, izrečenih le v ta namen, da svarimo. Mi si umijemo rokel

Gostje v ljubljanskem gledališču.

(Izv. dopis.)

Gledališki vlak štajerskih Slovencev v Ljubljano, katerega ste že naznanili svojim čitateljem, obnesel se je uprav sijajno. Včeraj popoldne ob 5. uri pripeljalo se je okolo 350 gostov vseh stanov s posebnim vlakom iz Celja. Na tukajšnjem kolodvoru jih je pričakovala ogromna množica ljubljanskega občinstva, potem naš vrli „Sokol“ in druga narodna društva z zastavami in domžalsko godbo na čelu. Nekoliko trenutkov pred celjskim vlakom došel je zajedno vlak iz Trbiža, kateri je prinesel nekatere goste s Koroškega. Ko pridrdra naposled pričakovani vlak, zasvirala je godba „Naprej zastave slave“ in tisočeri živio-klici so zazorili na peronu in po kolodvorskih hodnikih. Izstopivše goste pozdravil je v imenu vseh narodnih društev g. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški. Njegovemu nagovoru se je odzval g. Dr. Medved, stolni vikar v Mariboru, naglašujoč vzgledno složnost, ki je združila pri tem izletu vse stanovne štajerskih Slovencev v jedno skupino...

Potem je bil shod v mestu: na čelu je korakala godba, za njo „Sokol“ s predragimi gosti, med katerimi smo opazili poleg posvetne inteligencije lepo število narodnih duhovnikov, zlasti pa nas je presenetila obilica ženstva, ponajveč iz meščanskih slojev.

Zadnji dve milj gledala sta neprestano skozi kočijina okna. Bližajoča se domačemu kraju, spoznala sta zopet vsako drevo, vsako kočo, sedaj pa je obema vesolja priklopilo do vrha: — „Ivan je tam-le! tam-le pa stari Karlo! in pa Bantam!“ tako sta kričala srečna dečka ter ploskala s rokami.

Tam na konci poti stal je star, resnoben strežnik v livreji ter ja pričakoval; spremljeval ga je zelo star pes prepeličar in grozni Bantam, sila majhen star konjič s kuštravo grivo in dolgim, rujavim repom. Žival je mirno in zaspano stala ob cesti in še sanjalo se jej ni o živahnih časih, ki so je čakali.

Prav veselilo me je videti, kako priščno sta mala dečka letela proti okretnemu staremu složabniku ter objemala pes, ki se je veselja tresel po vsem životu. A Bantam je bil glavni predmet njijinega zanimanja; oba sta ga hotela ob enem zajahati. Le s precejšnjim trudom mogel je Ivan tako urediti, da bosta jahala sedaj jeden sedaj drugi in da ga starejši prvi zasede.

(Dalje prih.)

Dospeli v mesto do Maličevega hotela, napolnila se je večina gostov in domačega občinstva v vrtni salon in prostore iste gostilne, kakor tudi k „Slonu“ v gostilno in kavarno na kratek odmor.

Ob poluosmih se je pričela predstava Funtek-IPavčeve spevoigre: „Teharski plemiči“. Ker nam ni prostora na porabo, opuščamo podrobneje opisovanje igre same, kakor tudi novozgrajenega gledališča, ki je bilo sinoči takorekoč „razprodano“ v pravem pomenu besede, kajti marsikaternik je moral oditi, ker ni bilo dobiti naposled niti vstopnice, kamoli sedežev.

IPavčev umotvor je goste kar očaral in to po svoji pesniški vsebini, kakor tudi po izborni predstavi ter jako slikoviti priredbi kostumov in pokrajinskega ozadja, posnetega po Teharski okolici.

Ko je godba zasvirala milozvono ouverturo, govoril je g. Borštnik prolog g. Geastrina, spisan nalavšé za ta večer in ko se je dvignil pisani zastor, odprl se nam je dražesten pogled na Teharje, kateremu v ospredju se je potem vršila vsa spevoigra v treh dejanjih. Občinstvo, zlasti štajerski gostje poslušali so kar zavzeti premilo igro, katera nam predočuje v dramatični obliki zgodovinsko pravljico o popoplemenitenji Teharčanov. Kolikor posamične igralce, toliko i skupne zборе odlikovali so poslušalci jako blagodarno s pohvalo in ploskanjem ter zasledovali vso igro od začetka do konca z naraščajočo pozornostjo.

Po drugem činu igre obsipale so ljubljanske dame z lož v prtiljaji sedeže goste s svežimi šopki. In na zvršetku predstave se dragi naši pohodniki kar niso mogli ločiti od predivnega hraba Talije slovenske.

Po gledališni predstavi se je zbrala večina občinstva v vrtni dvorani pri Maliču, drugi zopet pri „Slonu“ itd. V prvi dvorani se je vršil potem neoficijalni del tega prepomenljivega sestanka slovenskih štajercev v beli Ljubljani. Ondu so se vršile kaj navdušene napitnice, katerih pa vam, žal, v tesnem dopisu ne morem priobčiti po vsej vsebini, temveč navedom le na kratko gg. govornike in glavno jedro njihovih zgradiv:

G. dr. Ivan Tavčar je pozdravil predrage brate in mile sestre z „zelenega Štajarja“, na čemur se mu je zahvalil g. dr. Jos. Srnec. Potem je g. Ivan Hribar proslavljal štajerske rodoljube, kateri so zamesli kvas narodnega delovanja na Kranjsko; pri tem je omenjal ustanovitev „Slov. Matice“, „Narodne tiskarne“, posojilnic in hranilnic, kar se je vse zasnovovalo na štajerski zemlji. Zahvaljujoč se na tem laskavem priznanju, razvijal je g. dr. Medved kaj primerne refleksije o novodobnem razločku skupnega delovanja vseh stanov na Štajerskem in Kranjskem. Njegovim opomnjam dal je potem g. dr. Karol Triller nekoliko pojasnil glede znanih razmer na Kranjskem. Zajedno i je nazdravil ostalim gostom iz Trsta, Gorice, s Krasa in s Koroškega. Nadalje je napil g. dr. Ivan Dečko iz Celja skupnemu delovanju Slovencev na tej in oni strani Save, zagotavljajoč, da se na tak način morajo porušiti še tu in tam med nami strleče razvaline — nemštva, kakor se to vrši na razpalem zidovji gradú premogočnih grofov Celjskih.

Tem so se nasledovale še druge napitnice in sicer g. dr. Rozina iz Celja dramatičnemu društvu in gledališkimi igralcem, g. Legata iz Celovca, ki je prosil moralne podpore za „Korotan“, g. Jos. Nollija zahvaljevaločega se na toliobilnem pohodu gledališča v imnu svojih tovarišev igralcev.

Žal, da so prohibitno minole kratke ure našega sestanka! Toda razšli smo se z milimi gosti v nadeji, da jih bodo posnemali zavedni rojaki naši po Gorenjskem in na jugu; zlasti Vi Primorci tržaški bi mogli prirediti enak gledališki vlak v Ljubljano, ker bi se nam izvestno drage volje pridružili ne samo Goričani Kraševci,

Vipavci in Notranjci, temveč tudi isterski Slovenci in še mnogi drugi rodoljubi. Za vzgled bodi vam v tem oziru podjetni g. Dragotin Hribar, kateremu gre za sluga na prireditvi štajerskega gledališkega vlaka v Ljubljano.

Na svidenje torej v gledališči ljubljanskem!

DOPISI.

V Gorici, 21. januarja. [Izv. dop.] — Dopis iz Gorice v „Edinosti“ od srede je marsikoga razdražil; nekoje po pravici, druge pa po krivici. Par besed o tem.

Dopis je izšel iz srede naših trgovcev; zato ima dopis neko tendenco, ki je sama po sebi sice hvalevredna, ako ima v sebi združene vse tiste pogoje, ki so neizogibno potrebni.

Dopisnik pravi, da „vsi narodni trgovci se pritožujejo čez gospodo, ki si prilastuje pravico prvenstva“. To je krepak tobak! Zakaj pa o tem nič ne pové, koliko pritožb imajo pa ti poslednji o tistih „narodnih trgovcih“. [Ako se začne o tem javno govoriti, bo marsikdo slišal nekaj, kar mu ne bo prijetno. — Tu v Gorici imamo ljudi, ki zlorabijo geslo „Svoji k svojim“. Ako kdo kriči, da je Slovenec, potem meni, da vsi Slovenci morajo hoditi k njemu kupovat, če tudi slabše blago draže plačajo nego drugod. Od kod take zahteve?! Da, prišlo se je že tako daleč, da se zahteva, da Slovenci moramo sprejeti kot suho zlató vsak „švincl“, če se nam le ponuja pod narodno krinko.

Pri nas se je začelo dogajati, da ljudje brez imetja in brez potrebnega znanja začno kako majhno kupčijo. No, in zdaj je „narodni trgovec“ pečen, vseh Slovencev pa je sveta dolžnost, da v svojo škodo derejo k njemu. Mi kupovalci mu pomagajmo, da kar v hipu obogati, da bo mogel tekmovali z vsemi laškimi enakimi trgovci.

Taki ljudje silno veliko grešé na načelo „Svoji k svojim“. Kdor ne prihaja k njim, ali kogar so iz svoje prodajnice pregnali, tak pride pri njih v grozno nemilost, da ga pri vsaki možni priliki „vlečejo skozi zobe“. Tako ropotanje in zabavljanje prihaja potem dotičnikom na uho, kar jih povsem odvrne od takih zabavljarskih trgovcev ali rokodelcev.

Mnogi naši trgovci in obrtniki poleg vseh mogočih hib ne poznajo niti najprimitivnejših pravil trgovske uljudnosti. Drže se jako vzvišene nasproti kupovalcem kakor da ti zadnji ne storé drugega, nego svojo dolžnost, ako so prišli k njim. Vrh tega pri vsaki priliki in proti vsakemu zabavljajo čez Slovence v obče, kako ti nič ne umejo svoje dolžnosti do slovenskih trgovcev, čez razne posameznike pa še posebej dostikrat morebiti opravičeno. Taki razgovori so 99/0 kupovalcem neljubi in jih odvrtačo od trgovcev, pri katerih morajo poleg slabe potrežbe slišati še to in ono, kar jih ne le nič ne briga, ampak celo jezi in večkrat celo žali ali posredno tudi same nekoliko zadeva.

Kaj treba torej našim trgovcem? 1. Da postrežejo z enakim blagom po enakih cenah, kakor drugi. 2. Da so uljudni in postrežljivi, kakor to znajo drugi. 3. Da ne nadlegujejo kupovalcev z zabavljanjem proti nikomur, ker to le njim samim škoduje. — Ako naši trgovci izpolnijo te pogoje, potem se smejo zanašati vspeha od gesla „Svoji k svojim“.

Pa tudi na to se ne smejo zanašati, da se kar nakrat dovrši preobrat v zmišlu načela „Svoji k svojim“ — zlasti ne pri sedanjih razmerah, ko je solidne slovenske trgovine razmeroma še jako malo. A kar je solidnih naših trgovcev ali rokodelcev, ti se ne pritožujejo!

Da je preobrat težak, dokazuje to, da niti slov. trgovci sami se med seboj ne podpirajo. Tisti, ki najbolj kričijo „svoji k svojim“, so prvi, ki drugo blago za svojo redbino kupujejo pri tujcih in celo pri židih.

Konečno svetujem gg. trgovcem in obrtnikom, naj ne tožarijo niti ustno, niti s takimi dopisi, kakoršen je bil v „Edinosti“, marveč skrbé naj za dobro in uljudno postrežbo ter zmerne cene, pa se vse polagoma ugodno reši njim v korist. Noben preobrat se ni dovršil na mah, tako se tudi ta ne dovrši. Gledajo naj najpoprej oni, da vršé svoje dolžnosti do občinstva, potem smejo zahtevati, da geslo „Svoji k svojim“ ne ostane le neizpeljiva fraza.

O „konsumnam društvu“ ima dopisnik silno nejasne pojme. Pojasnim mu jih v prihodnjem dopisu. R.

Iz Zagreba [Izv. dop.] Sedem dni je trajala glavna razprava v hrvatskem zboru o proračunu. Kdor je pazno opazoval vso razpravo, imel je pred očmi živo sliko borbe, v kateri mala ali hrabra in junaška četa opozicije neustrašno bojuje z velikim številom madžaronov, kateri so pravi paraziti na mučeniskem telesu slavne Hrvatake; videl je, da se opozicija bori za svobodo svoje domovine, madžaroni pa za robstvo; da so govorniki manjšine govorili odločno in resnično, govorniki večine frivolno in sofistično. Človek bi se razjokal, ko vidi, kako poslanec Frank dokazuje s številom, kako bi Hrvatska mogla biti finančno samostalna in koliko koristi imajo Madžari od Hrvatske. In vendar Madžari govore, da oni Hrvatsko vzdržujejo! Sramote rudečica nas obliva, ker moramo omenjati tukaj, da je to madžarsko laž v Pešti potrdil tudi hrv. poslanec, madžaron Herich! Tako daleč ne sega celo ultramadžaronski derviš, osorni Kovačević. — V tej proračunski debati opozicija je glasno uglasala hrv. državno pravo; madžaroni pa odgovarjajo, da oni ne poznajo hrvaškega državnega prava. Poslanci večine, kateri so sinovi Hrvatske, tedaj ne vedo, da je vseučeljski prof. dr. Pliverić znanstveno dokazal, da Hrvatska ni nikdar bila in tudi po nagodbi od l. 1868 ni pokrajina Madžarske, ampak da je z Madžarsko združena ali zedinjena država in da kot taka ima svoje državno pravo. Tudi po nagodbi Hrvatska s Madžarsko ni ona država, ampak državna zajednica, kar toliko pomeni kot zavezane dve državi. Vsi sedaj živeči znameniti strokovnjaki državnega prava pritrđili so učenemu razlaganju prof. dra. Pliverića, a domači sinovi odpadniki tega ne priznavajo, ampak celo taje. Če to ni izdajstvo, po tem res človek ne ve, kaj je izdajstvo. — In pojdemo še dalje, ker smo že pri važni stvari. Madžar Viroszil je očitno priznal, da Hrvatska, če tudi se je zedinila z Madžarsko, ni zgubila svoje prejšnje državne ekzistencije. Deak je pa l. 1861. rekel, da Hrvatska ima svoj poseben teritorij in da ni bila nikdar inkorporirana ali vteločljena Madžarski, ampak je bila samo v zvezi z njo, bila je zaveznica Madžarske. — A danes trdijo Crnković, Kovačević e tutti quanti, da je Hrvatska integrirani del madžarske države. — Ali ni to žalostno in ob enem tudi jasen dokaz, da so današnji madžaroni ravno taki, kakoršni so bili madžaroni pred 48. letom: in ti so bili veči madžaroni nego samo Madžari.

Žalostna prikazen v tej debati so tudi srbski poslanci. Zdi se mi, da so Srbi sploh na jugu taki Slovani, kakor so Poljaki na severu. Ti so v Pienerjevi družbi nasprotniki čistim slovenskim tendencijam zastopnikov českega naroda; ravno tako so Srbi v Dalmaciji in Srbi v Hrvatski v družbi nasprotnikov hrvaške misli in hrv. ideje. In vendar imajo Srbi v Hrvatski velike svoje pravice, verske in šolske, zagotovljene. Po mojih mislih je odnošaj Poljakov proti Rusom, in Srbov proti Hrvatom globoka in krvava rana na sicer zdravem in orjaškem telesu Slovanstva. Dokler ne zacelijo terane, ne da se prav govoriti o veliki bodočnosti Slovanstva.

Nasprotniki to vedo, in delajo še večji razpor med nami — slepci. Quosque tandem!*) P. S. Na koncu moram se nekoliko sam popraviti v nomenklaturi. Ni prav če govorim: „Madžarska“, ker te ni na globusu, pač pa „Ogerska“ sli kakor pravi Starčević: Ungarija.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dne 19. t. m. je zboroval po daljšem prestopu proračunski odsek poslanske zbornice ter se je posvetoval o proračunu ministerstva za nauk in bogodastje. V tej seji proračunskega odseka zadela je gospoda ministra Gautscha mala nezgoda. Zasnovati je namreč hotel na filozofski fakulteti dunajski dve novi stolici in je v ta namen postavil v proračun svoto 6000 gld. Proračunski odsek je pa skoro jednoglasno črtal to svoto. Ta ukrep proračunskega odseka nikakor ne kaže velikega zaupanja do gospoda naučnega ministra. — Istega dne so zborovali tudi justični, kazenski, upravni in odsek za zavarovanja. In justičnega odseka je zanimiv sklep, da se ne odpravi smrtna kazen. — Dne 21. je nadaljeval proračunski odsek svoje razprave in sicer s točko „srednje šole“. V tej seji je govoril slovenski poslanec profesor Šuklje o slovenskih šolskih tirjativah. In sicer, kakor je rekel, zgol se stališča šolnika. Povdarjal je, da se on in njegovi rojaki uverjeni, da mora vsakdo, kdor zvrši gimnazijo, biti nemškega jezika popolnoma zmožen v govori in pisavi. Ta smoter se je dosegel na krajskih gimnazijah in bi se lahko tudi na Štajerskem. Govornik se je odločno izrekel zoper to, da se v mešanih deželah nastavlja ravnatelji, zmožni samo jednega deželne jezika. Zahteval je, da se na paralelakah v Mariboru še za nekatere predmete uvede slovenščina kot učni jezik; razpravljal je o drž. knjižnici goriški in o slabih prostorih, v katerih sta nastanjeni ljubljanski gimnaziji. — V seji dne 20. t. m. poslanske zbornice vsprejeli so, kakor smo poročali že zadnjič, poglavje „Ceste in vodne zgradbe“ in so potem zapričeli razpravo o proračunu ministerstva za deželno brambo. Posl. Gessmann je tem povodom naglašal veliko bedo mej delavci, čemur je posledica, da je mej mladino vedno manj sposobnih za vojaščino, valed česar je bila vojna uprava prisiljena, preložiti nabore iz 20. v 21. leto starosti. — Poslanec Steinwender je interpeloval ministerskega predsednika radi „terorističnega, strankarskega in nepostavnega postopanja“ vladnega komisarja v Liberci. — V seji dne 23. t. m. oglašil se je slovenski poslanec dr. Gregorec. Grajal je ostro ukaz, s katerim se je odpravil slovenski polkovni jezik v 7 (koroškem) peh. polku. Utemeljevanje ukaza, da je namreč v tem polku le 10% Slovencev, ni osnovano. Govornik trdi, da so le častniki nasprotni slovenščini. Govornik pozivlja vlado naj zopet uvede v tem polku slovenski jezik in naj se ne bojuje proti najboljšim narodom. Naj le dovoli Poljakom, Hrvatom, Čehom in Slovencem, da ostanejo to, kar so: Avstriji in cesarju zvesti Slovani; slovenski vojaki pa naj tudi pri vojaki ostanejo zvesti svojemu narodu, kakor so bili vedno zvesti, so in bodo. — Posl. Kronawetter je predlagal, da se žandarski zbor preosnuje v civilne redarje; poslanec Roser pa

*) Slovanom je potrebna tista krepost, katere ime nosi Vaš spoštovani list. Ker te nimamo, gospodujejo nad nami nasprotniki nasi, držé se zvesto gesla: Divide et impera! —

Dopisnik.

*) Tu ste povedali resnico, gospod dopisnik. Redoljubne besede Vaše so nam posebno dobro došle z ozirom na naš današnji uvodni članek. Sovražniki Slovanstva bi si seveda želeli poleg srbsko-hrvatskega prepira še hrvatsko-slovenski prepir. A mi jim ne smemo na limanice! Op. ured.

zahteva podpore družinam onih, ki so poklicani k orožnim vajam in so siromašni. Posl. Vašaty, da se vojakom prepove nositi orožje izven službe. —

Vnanje države.

Iz velike pravde o zadavi panamski najznamenitejšje je vest, da je angleška vlada na zahtevanje vlade francoske pripravila pravega proizveditelja vsega tega škandala, Kornelija Herza. Ako se dokaže krivda Herzeva, izročili ga bodo francoskim oblastim.

Ruski carjevič odpeljal se je v ponedeljek v Berlin.

Raz-kralj Milan in blaga plemenita Natalija sta se vonder spravila, kakor soglasno trdijo vse vesti, prihajajoče iz Srbije. Ponižal pa se je vsakako Milan, kajti on je prihitel k nekdanji njegovi so-progi, da jo prosi odpustanja. In ker Natalija plemenito misli in čuti, je tudi res odpustila. Milan se hoče zopet združiti z Natalijo in je baje že storil potrebne korake pri cerkvenih oblastih, da zadobi dovoljenje v to.

Tudi v Italiji so dobili svojo „zadevico“, nekoliko alično panameki afəri. Tudi tu so zaprli več oseb in se sumničijo razni odličnjaki. Pri „Banci Romani“ prišlo je namreč do poloma, ker je po krivičnem potu izdala za 60 milijonov lir več not, nego jih je smela izdati. Tako postopanje je sleparsko, ker vse te note nimajo nikake vrednosti. Sedaj se vrši sodnijska preiskava. Da pa se popravi škoda, nastavša po tem polomu in da se zlo ne razširi še bolj, ustauoviti hočejo novo banko pod imenom „Banca d'Italia“, ki prevzame vse obveze prejšnje „Banca Romane“.

Dne 21. t. m. preteklo je 100 let odkar je francoski kralj Ludovik XVI. izdihnil svojo dušo v rokah — rabeljna. Bili so takrat strašni dnevi za Francozko: kri je tekla v potokih v boju brata proti bratu. In besneči vihar zahteval in izvolil si je svojo žrtev v hiši kraljev.

Kdo je bil kriv? Na to vprašanje odgovarjajo zgodovinarji vsak se svojega stališča: jedni vale krivdo na demoralizacijo tedanje monarhije, drugi zopet na one voditelje, ki so vnemali strasti po ulicah. Mi pa pravimo: Bog naj sodi!

Različne vesti.

Njeno Veličanstvo, naša pravična cesarica biva sedaj na španskih tleh.

Poroka v cesarski hiši. Včeraj se je vrčila poroka hčere nadvojvode Karola Ludovika, brata cesarjevega, Margarete Zofije, z vojvodom Albrehtom Württembergkim.

Predsednikom trgovinske in obrtnijske zbornice tržaške je bil izvoljen baron Karol Reinelt, podpredsednikom pa Fran Dimmer. Trgovinski minister je že potrdil ti izvolitvi.

Poroka. Danes se poročita c. kr. poštni in telegrafni asistent Josip Hvala z gospodičino Zofijo Štrukljevo iz Trebe. Častitamo?

Mesto tržaško in železniške zveze V seji železniškega odseka poslanske zbornice dne 23. t. m. rekel je posl. Burgstaller, da so odnošaji v Trstu že obupni, ker so tako zanemarja železniško vprašanje. Ako se vlada ne odloči v kratkem zidati potrebne železnice, bodo trgovci prisiljeni preseliti se ali na Reko kjer vlada dozvoljuje vse mogoče olajšave, ali v Benetke. — G. posl. Burgstaller ima prav: trgovina v Trstu peša na grozen način, a kadar pri nas peša trgovina, peša vse. Preselitev! Trda beseda to, in kjer jo je čuti, tam mora biti slabo. In g. Burgstaller jo je izgovoril glede na tržaške razmere! — Seveda treba pripomniti, da so na vsej mi zeriji tudi Tržačani sami krivi, ker so ves upliv v občini izročili ljudem, kojim

so železniške zveze in drugi pogoji za blaginjo prebivalstva, deveta briga, ker imajo le posla z Lego nazionale, proganjem učiteljev, proganjem Slovencev in s hitanjem za domišljotino o izključljivo italijanskem značaju mesta tržaškega in njega okolice. Zadnji čas bi bil, da prično naši volilci malo misliti o vzrokih našemu propadanju. Osobito sedaj, ko se pripravljamo za nove volitve, bilo bi tako razmišljanje na svojem mestu.

Položenje Trsta in poljski klub. V poljskem klubu poslanske zbornice je zahteval poslanec dr. Kozlovski, da je treba ukreniti potrebno, da bude luka tržaška mogla tekrovati z luko v Hamburgu. V ta namen se morati poddržaviti severna in južna železnica. Dr. Kozlovski se nadeja, da predsednik državnih železnic ne bude delal ovir.

Volilna pravica v Trstu. Kakor smo poročali zadnjič bje se po tržaških lahonskih časopisih boj, brez kopja in brez strelnega prahu, venčar pa tak, da se mora studiti vsacemu olikancu. Ker so si gospoda lahonski časnikari v nazorih gledé narodnosti — boljše rečeno: glede sovraštva do Slovanov — jednaki, in v tem pogledu ni mogoč boj mej njimi samimi, pa tirajo ti na dan razne osebnosti in tajnosti ter se mejsebojno nazivajo z najpodlejšimi priimki in zaimki. Uradni „Mattino“ dolži poznano gospodo kar z očitimi sleparji, naziva je Ludri, Ludretti, Corneliusi, Herzi i. d., torej samimi pridevki največjih svetovnih sleparjev, dočim se ostala trojica brani rekoč, da „Mattino“ ničesar ne more dokazati. Vsakakor je pa to mejsebojno klanje in mearjenje važno in interesantno tudi za nas, kajti sem ter tja se gospoda dotika tudi razpravljanja in defincij raznih načel. Tako je n. pr. „Mattino“ odrekal sedaj gospodu joči stranki, da se ne sme nazivati liberalno, češ, da nima niti pojma o liberalnosti. Isti list trdi tudi izrečno, „da v Trstu vladno stranko niti ni“ (non esiste un partito governativo) temveč je tukaj „samo mala frakcija tako znana desnica v mestnem zboru“. — Izjava ta prišedša iz ust polu vladnega lista je pač najlepša ilustracija sedanjih razmer v Trstu; značilno pa je tudi, kar nam pove, da si vlada vzlic tolikim podporom ni vedela še ustvariti sebi udane patrijoti ke stranke! Uboga Avstrija, ako nemaš boljših prijateljev v Trstu nego je sedaj gospodujoča stranka, ki je sodeč po izjavah uradnega lista, v tako nepatrijotičkih rokah. „Mattino“ želi — to je naravno — da bi prišli na krmilo drugačni možje — a odvrača mu trojica lahonskih listov, naj le brani vlado, od katere je plačan ter pusti sedanji mestni svet in volilni sistem v miru. Ves boj se je pa unel zato, ker se bližajo občinske volitve. Gospodujoči gospodi bi bilo najboljšje vsee ako ostane pri starem, kar izvestno tudi bude, ker volilni sistem je tako uravnan, da drugači volitve ne morejo izpasti. Vse pritožbe in kričanje proti krivicam so pa pri tej gospodi — mrtva beseda. —

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so Bazoviški pevci ob priliki izleta k Martinu na Padriče 1 gld. 20 kr.

Za družbo sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo 20. t. m. v krčmi „Obrtnijskega društva“ v Barkovljah pri „Kochovi linji“ 1 gld. — Isti znesek se prišteje onemu za pokroviteljino „Adrije“. — Krokerji v Bazovici darovali so 84 kr.

Svetoivanski pevci prireda prihodnjo nedeljo veselico v prostorih bralnega društva. Vspored priobčimo prihodnjico.

Prostovoljno gasilno društvo v Šentvidu pri Vipavi priredi dne 29. januarja t. l. veselico s petjem, plesom in srečkanjem. — Ustopnina 1 gld. — Svira openska godba.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda iz župnije pri sv. Jakobu bude imela svoj občni zbor v prostorih „Delalskega podp. društva“ via Molin piccolo št. 1, in sicer dne 5. februarja ob 4. popoldne. Vse

častite ude in udinje ter prijatelje te bratovščine prav uljudno vabi ODBOR.

Izpred sodišča. Deželno sodišče je obsodilo Luko Praselna iz Koprari razžaljenja Njegovega Veličanstva na 4 mesece težke ječe. Njegovega soobtoženca Ivana Cozzio iz Trsta pa je oprostilo.

Nagloma je umrl vratar hiše št. 10 v ulici Majolica, Anton Gregoretti. Nekoliko vinjen zgrudil se je na tla.

Narodno-gospodarska zadeva.

(Dopis iz gornje Istre.)

Gozdno vprašanje je za Istro velike važnosti. Vredno je, da se bavmo ž njim večkrat. To storimo tudi zdaj, ko nam je prineslo novo leto premembo v vodstvu gozdnega nadzorništva. Gozdni višji svetovalec g. Guttenberg premeščen je v Gračec, v zeleno Štajersko, kjer bude izvajal svoja načela mnogo laglje, nego je bilo to mogoče pri nas. S premeščenjem moramo biti zadovoljni v upanji, da bude postopanje novega gozdnega nadzornika primerneje obstoječim razmeram, nego je bilo do sedaj. Kajti g. Guttenberg imel je veliko napako, katera je mnogokrat prouzročala našemu narodu zelo občutljivo breme. Izvrševal je namreč svojo službo se strozega gozdarskega stališča, oziraje se edino na javni interes, ne pa ob enem tudi na posamične kraje, na posamične skupine, na posamične posestnike, ne uvaževaje, da-li ti ne doprinašajo prevelic in nepriemernih žrtev za ta javni interes.

Razkričani smo že dovolj, da smo protivniki gozdni kulturi. V nevarnosti smo, da pridemo s to razpravo v še večjo nemilost. A to nas nikakor ne moti, da ne bi tudi na dalje odločno ne izražali svojega prepričanja. Kajti bajka o našem nasprotstvu napram napredku v gozdni kulturi je samo nepošteno orožje, ki se je že dobro skrhalo, je posek v oči, da se ne vidi resnica — vsaj za hip ne. Zastopniki našega naroda grajali so mnogokrat in odločno neprimerno postopanje, a pri tem pa so tudi na ves glas povedali, da nikakor nočejo nasprotovati gozdni kulturi kot taki, ker jo pripoznavajo kot zelo potrebno in koristno. Zahtevali so namreč vedno, da se spravi v sklad suha teorija o pogozdovanju, o vzdrževanju in zboljševanju sedanjih gozdov itd. z obstoječimi razmerami, da se spravi v sklad z obstoječimi privatno-pravnimi odnošaji, kateri zbranjujejo celo državi omejevati v uživanju bodisi občine, bodisi zadruge, bodisi privatne osebe, ako jih ne odškoduje na drugi način, da se ne terja žrtev, ki niso v nikaki razmeri s pridobitkom onega, kateremu se nakladajo.

To stališče je edino opravičeno. V čegavem interesu se izvaja gozdna kultura? Mar v interesu sedanjega roda? Tega menda nikdo ne trdi. Mar v interesu prihodnjega, drugega, tretjega roda? To trditev potrdil bi morebiti oni, ki ne pozna naših razmer. Kajti, kdor jih pozna, ve, da mora sedanji rod zaostajati v napredovanju pri družih kulturnih vprašanjih, pri kmetijstvu in narodnem gospodarstvu toliko bolj, kolikor večje žrtve doprinaša za gozdno kulturo. Ako pa so te žrtve neprimerno velike, mora celo nazadovati. In kdo drugi bude čutil nasledke onega, kar je zamujenega ali pokvarjenega, ako ne sledeči rodovi? Da, še nekdo — država sama!

Iz tega sledi kaj jasno, da treba kolikor mogoče sedanje zahteve spravljati v soglasje z obstoječimi razmerami in s močmi sedanjega roda. Ako sem lačen, kupil si bodem hrane prej, nego gorko sukno, ki bi me imela greti v prihodnji zimi. —

Gozdna kultura je v prvi vrsti in eminentno državna zadeva. Kolikor bolje izhajajo državljani, toliko krepkeje more država izvajati svoje dolžnosti. In ker je državni interes, torej je opravičeno, da

nosilci žrtve država, ne posamičniki, ali, ako se že zahteva žrtve tudi od posamičnikov, da so te žrtve primerne njihovim močem.

In še druga činjenica moralno veže državo na žrtve. Ni-li ona mirno gledala, ko so se pustili gozdovi v prejšnjih dobah? Ni-li ona pustila do novejšega časa v prahu ležati stari gozdni zakon, ni-li bila pozabljena nanj? Ta zakon, da si v mnogem neprimeren našim odnošajem, kazal bi, — da so ga izvajali pametno in polagano, odkar je v veljavi —, vendar zdaj že lepe uspehe štiridesetletne dobe! Ker pa se hoče v svojo silo popraviti in dohiti, kar se je prej pokvarilo in zamudilo, ker se hoče, rekli bi, z neko nervoznostjo ustvarjati gozdove, zato mora občutiti sedanjí rod vso strogost zastarelega zakona!

Označili smo edino pravilno stališče, se katerega bi bilo delovati. A to je popolno preziral gosp. Guttenberg. On je bil v prvi vrsti gozdar-teoretik in ker je poznal svojo službeno moč, izvajal je svoje principe z neko trmo in brezobzirnostjo, katera se je razplodila vse nižje doli do zadnjega gozdarskega človeka.

Baš v tem obziru govoril je jako umestne in karakteristične besede poslanec dr. Laginja v državnem zboru, rekoč: „Ne, gospoda moja, tu treba adjustriranega gozdarja. Kaj je proti temu možu ekscelencu gospod poljedelski minister? Še primere ni tu! Ti ljudje ukazujejo dandanes o narodni naši imovini in kako ukazujejo.“ itd.

S tem je ožigossal na prvem mestu dosedanjí kvarni sistem. Hvaležni smo g. poslancu, da se je dotaknil tega za nas tako važnega vprašanja.

Svoje razprave pa ne moremo bolje okončati nego z opravičeno željo in upanjem, da se s spremembo na vrhu gozdnega nadzorništva v novem letu spremeni tudi sistem vzgajanja in vzdrževanja naših gozdov, da se dosežejo uspehi, ne da bi se narod obremenil neprimerno, da se tako priljubijo narodu gozdni uradniki in njih prizadevanje.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarne „Univerzo“ priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini št. 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakorvrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovejši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 18-52

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghenga in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskalice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Casserna“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponerosso). Po dvakrat na dan frišne opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešaním blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireneo se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadrage z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 33-104

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in š. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Natečaj.
V zmislu sklepa občinske seje v Pomjanu z dne 14. t. m. razpisuje se služba občinskega tajnika

letno plača 300 goldinarjev. Prosilci morajo dokazati, da so večji slovenskega jezika v govoru in pismu ter da poznajo nemški in italijanski jezik.

Čas za ulaganje prošenj je določen na 8 dni po trikratnem objavljenju tega raspisa v „Edinosti“ to je do 4. februarja t. l.

Na adresi je izrečno napisati: Pomjan pri Kopru v Istri.

V Pomjanu, dne 17. januarja 1893. 3-2 Anton Belič, župan.

Mesto blagajnice
v neki trgovini dobi, devotka dobrega obnašanja. Več se izve pri našem upravnistvu. —2

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu. 24-2
Zavaruje proti požarom, provozu po suhem rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890
Glavnica društva gl. 4.000.000—
Pvemijna rezerva zavarovanja na življenje „ 10.754.306 91
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju „ 1.612.910 22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju „ 33.594 10
Rezerva zavarovanja proti toči „ 200.000—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) „ 163.786 21
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) „ 137.573 85
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje „ 250.000—
Občna rezerva dobičkov „ 1.127.605 98
Urad ravnateljstva:
Via Valdicivo, br. 2 (v lastnej hiši).

J. PSEHOFERJA
lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.
zum goldenen Reichsapfel.
Kričistilne kroglice, nekaj imenovane univerzalne kroglice, znano domače odvajajoče sredstvo.
Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gl. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzotju 1 gl. 10 kr.
Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gl. 25 kr., 2 zavitka 2 gl. 30 kr., 3 zavitki 3 gl. 35 kr.; 4 zavitki 4 gl. 40 kr., 5 zavitkov 5 gl. 20 kr., 10 zavitkov 9 gl. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).
Prosimo, da se izrečno zahteva 12-12
„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.
Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodeca 40 kr., prosto poštnine 65 kr.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.
Amerikansko mazilo za trganje 1 posodeca 1 gl. 20 kr.
Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.
Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.
Zivljenska esenca stekleničica 22 kr.
Angleški balzam, steklenica 50 kr.
Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.
Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešujo rast las, škatljica 2 gl.
Univerzalni plašter prof. Stendela, posodeca 50 kr., poštnine prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gl.
Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še drugo tu- in inozemske farmaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene; in se na zahtevanje točno in v ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi.
Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštne povzotju.
Pri dopošiljavi denarja po poštni nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzotju. 3-12

TRŽASKA HRANILNICA
sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsakega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne. Zneske do 100 gl. precej, zneske preko 100 do 1000 gl. mora se odpovedati 3 dni, zneske preko 1000 gl. pa 5 dni prej.
Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrške do 1000 gl. po 5%
višje zneske od 1000 do 5000 gl. v večje svote po 4 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 23. Aprila 1892. 2-24

EPILEPSIJA (BOŽIJA) 12-3
ozdravljiva brez povrnitve, tisući morejo dokazati ta nečuvni vseh znanstva.
Natančna poročila z povratno marko je pošiljati:
„OFFICE SANITAS“ PARIS
30. Faubourg Montmartre.

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeži zadavica, rora, zapala ustijuh itd. mogu se u kratko vrijeme izliečiti rabljenjem NADARENH Prendinijevih sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI) 81 godina sjajnega uspeha što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljom, propovjednikom itd. Prebdjenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.
Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponačinjaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima ntisnuto na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.
Clena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 14-52

Teodor Slabanja
srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporoča preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monštranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.
Da si zamorajo tudi menj premožne crkve omisliti razne crkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili. Ilustrovani cenik franco.
Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franco! 2-24

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“
Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)
Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slavnega občinstva. ponižni P. Favero.
104-40

Nič več kašlja!
Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 6-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Pošne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 14-104
Prodaja in popravlja ure.

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
104-5 TRST 12-12
Corso, Piazza della Legna št. 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.
MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

FILIJALKA
e. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2%
8- „ 3 1/2% 3-mesečni „ 2 1/2%
30- „ 3% 6- „ 2 1/2%
Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17. in 21. odnosno 12. junija.
Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Trepavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Sanz in Solnograd, — brez troškov.
Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-1 pri odbitku 1% provizije.
Predumi.
Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.
Vložki v pohrano.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem cursu.
Trst, 13. maja 1892. 2-24